

EU-project DERREG

Informatieve workshop Westerkwartier
6 april 2009

Dirk Roep en Wiebke Welbrock
Leerstoelgroep Rurale Sociologie

WAGENINGEN UNIVERSITEIT
WAGENINGENUR

DERREG in Westerkwartier

---

1. Doel: kennis maken en begin informatie uitwisselen
  - Welslagen vergt goede verstandhouding en samenwerking tussen onderzoekers en 'gebied' – opbouwen
2. Korte introductie DERREG
3. Uit te voeren onderzoek taken in Westerkwartier
4. Beginnen met uitwisselen informatie over gebied

Introductie

- Globalisering en rurale gebieden:
  - Globalisering – aanjager van veranderingen
  - Effecten op rurale economie (vitaliteit) en gebiedskwaliteiten – uitdagingen
  - Rurale gebieden (ver)weten zich – initiatieven
  - Ontwikkeling gebied resultaat van wisselwerking
  - Beleid - EU, landelijke, regionaal, lokaal
  - Onderzoek – vooral sectoraal of op deelaspecten

Introductie

- Developing Europe's Rural Regions in the Era of Globalization – DERREG
  - Een vergelijkende studie in 10 gebieden EU (2009-2011)
  - Hoe spelen gebieden in op veranderingen en uitdagingen?
    - Verschillen per gebied – West v. Centraal/Oost EU
    - Begrijpen van veranderingen en reacties vanuit onderlinge samenhang
    - Specifiek oog voor rol van vrouwen (en jongeren)
    - Lessen uit trekken met betrokkenen – benoemen van 'goede praktijken'
    - Aanbevelingen m.b.t. ontwikkeling gebieden (strategie): initiatiefnemers (bedrijven en burgers), beleid en betrokkenheid van onderzoek en onderwijs
  - Interactief onderzoek, leren van elkaar
    - wisselwerking tussen onderzoekers en gebied (via sleutelpersonen)
    - uitkomsten naar gebied vertalen – breed presenteren en bespreken

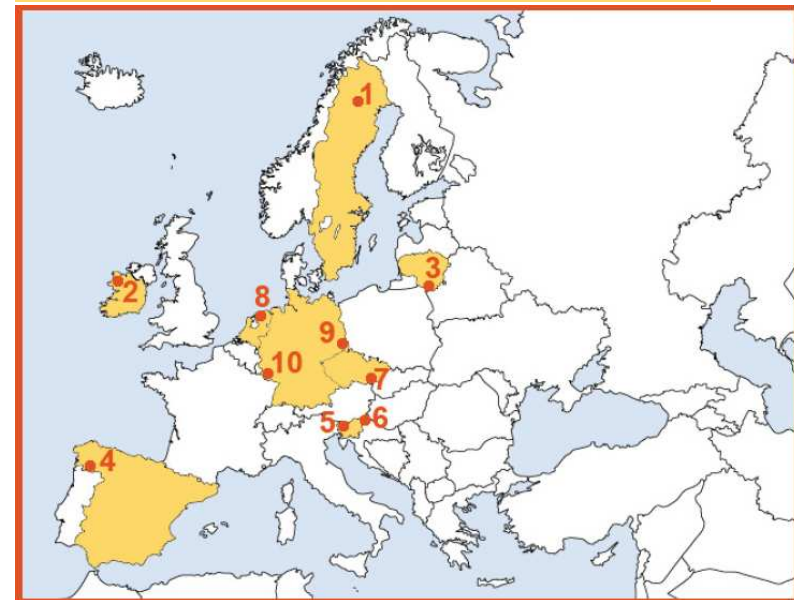

DERREG: opzet onderzoek

- 10 gebieden in 9 landen
- Context - algemene gegevens en beeld per gebied
- 4 onderzoek/werkvelden:
  1. Regionale verankering van rurale bedrijvigheid
  2. Internationale migratie stromen
  3. Natuurlijk kapitaal en duurzame ontwikkeling
  4. Opbouw collectief en individueel vermogen (leren)
- Integratie en handreiking naar spelers in gebieden, beleid en onderzoek hoe (beter) in te spelen gevolgen globalisering
- Communicatie - www.derreg.eu

1. Oevre Norrland, Sweden
2. West Region, Ireland
3. Alytus, Lithuania
4. Comarca de Verín, Spain
5. Goriška region, Slovenia
6. Pomurska region, Slovenia
7. Jihomoravský kraj, Czech Republic
8. Westerkwartier, the Netherlands
9. Regierungsbezirk Dresden, Germany
10. Saarland, Germany

DERREG in Westerkwartier

- Taken in Westerkwartier:
  1. Context – beeld van gebied (4 gemeenten)
  2. Verankering rurale bedrijvigheid
  3. Opbouw collectief en individueel vermogen - 'lerend gebied'
  4. Integratie en vertalen uitkomsten naar gebied en betrokken partijen

- Uitvoering door Wiebke Wellbrock en Dirk Roep (coördinator)

DERREG in Westerkwartier

---

1. Context – Beeld van Westerkwartier

(Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn)

- Op basis van bestaande gegevens en bronnen
  - Eurostat en CBS, Provincie Groningen, SNN, gemeenten, Kamer van Koophandel, sectoren, onderzoeksrapporten (inclusief studenten)
  - O.a. www.economieinhetnoorden.nl

DERREG in Westerkwartier

---

2. Verankering rurale bedrijvigheid in gebied

- Effect van globalisering op de **netwerken** waarin plaatselijke bedrijven opereren en op **rurale economie**
- Betrokkenheid van bedrijven en ondernemers in globale netwerken
- Verankering in plaatselijke gemeenschappen
- Onderzoekactiviteiten en planning:
  1. Gegevens en informatie verzamelen: literatuur, statistieken, eerder onderzoek (maand 1- 6)
  2. Enquête en interviews met ondernemers (7 -18)
  3. Goede praktijken in de onderzoek gebieden (19-24)
  4. Samenvatting en Eindrapport (24-30)

DERREG in Westerkwartier

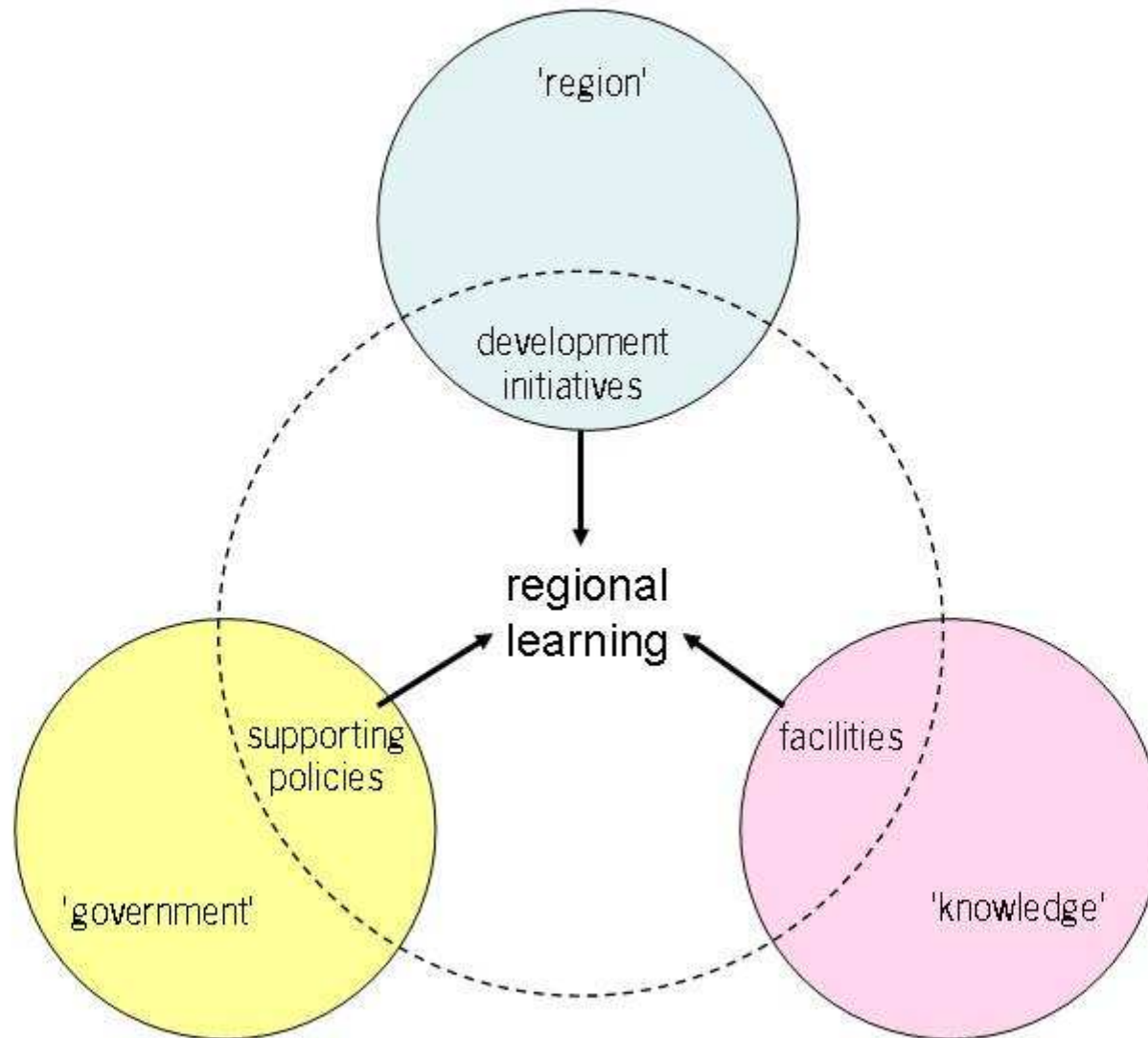

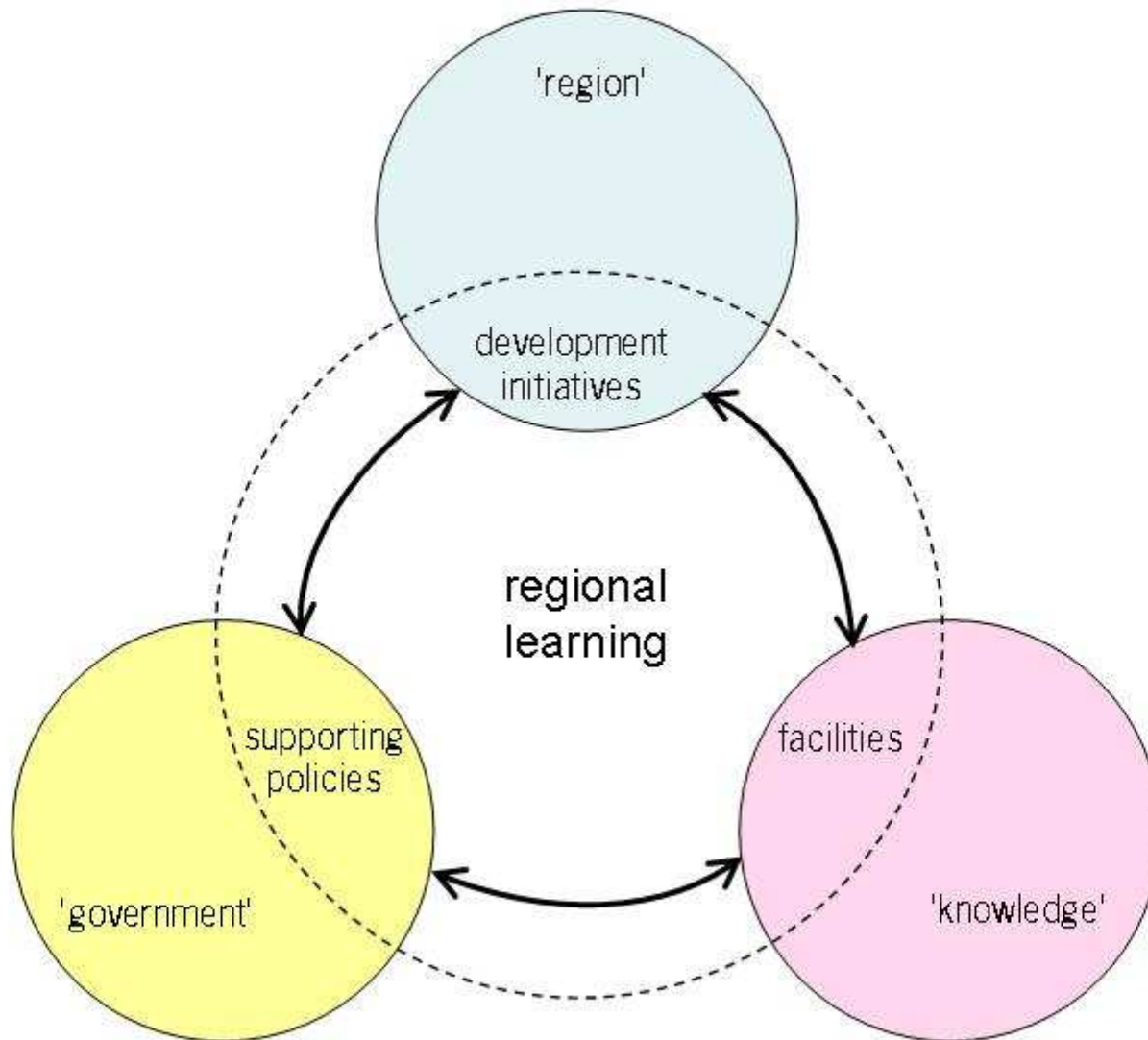
3. Opbouwen collectief en individueel vermogen – leren doen in gebied:

- Collectief en individueel leren draagt bij aan grotere weerbaarheid, vitaliteit en innovatievermogen
- Verankering van gebied(vraagstukken) in kennisstelsel (kennisproductie en –benutting)
- Structurele betrokkenheid van kennisinstellingen en kenniswerkers (onderwijs, onderzoek en advies) bij leren en innoveren in het gebied
- Naar een **lerend gebied** (learning region)

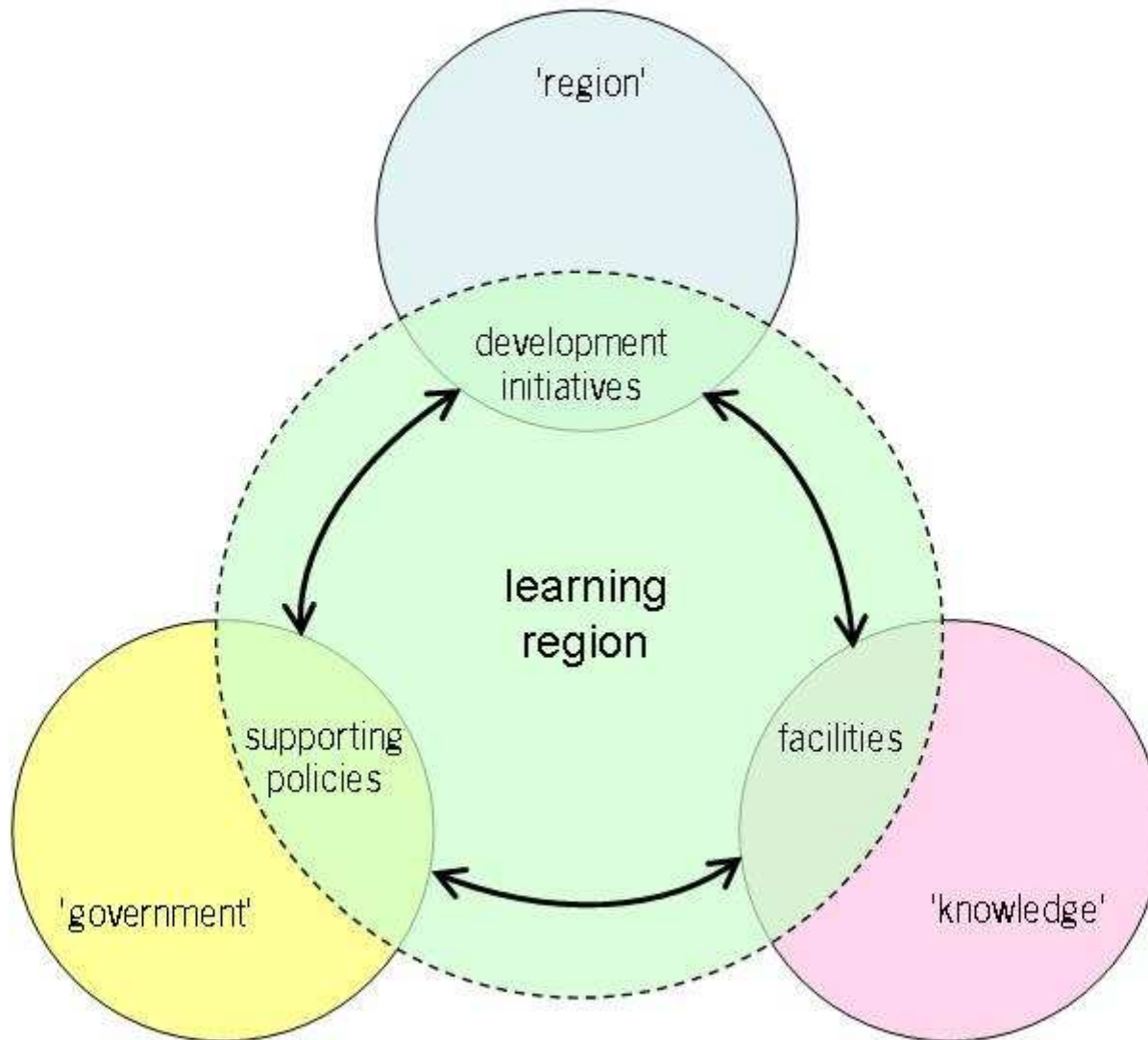
The learning region: an analytical framework

The learning region: an analytical framework

The learning region: an analytical framework

DERREG in Westerkwartier

---

3. Opbouwen collectief en individueel vermogen – leren doen:

- Onderzoekactiviteiten en planning:
  1. In kaart brengen van strategieën/praktijken die leren en innoveren in gebied ondersteunen in (1-12):
    - a) Beleid t.a.v. gebied
    - b) Kennisinfrastructuur in het gebied
    - c) Netwerken van kenniswerkers in en buiten gebied
  2. In kaart brengen van initiatieven voor gebiedsontwikkeling vanuit het gebied, waarvan 4-6 diepgaand (12-24)
  3. Synthese, selectie van goede/beste praktijken en aanbevelingen voor het ondersteunen van leren en innoveren (24-30)

Uitvoering: samen werken en leren

- Taken en te leveren producten zijn vastgelegd niet alles staat vast - gebied betrekken:
  - Goed gebruik maken van bestaande gegevens en informatie
  - Sleutelinformanten vanuit gebied – aanreiken documenten en interviews
  - Breder presenteren en bespreken van uitkomsten (2 maal)
  - Trekken van lessen en formuleren van aanbevelingen
  - Regelmatige terugkoppeling met enkele sleutelpersonen uit gebied (WSI/LAG)
  - Wiebke: specifieke aandacht voor jongeren (boeren en vrouwen)
- Versterken van leren en innoveren –
Westerkwartier als lerend gebied

Bedankt voor uw aandacht

© Wageningen UR

WAGENINGEN UNIVERSITEIT
WAGENINGEN UR